

İZMİR
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
MERKEZİ (S-Hub)

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

26 Ekim 2023

2. KADEME JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

2. KADEME JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

Toplantı Yeri: Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi

Toplantı Tarihi: 21 - 22 Ekim 2023

Genel Değerlendirme

İkinci aşama değerlendirmeleri sırasında bu nitelikte bir konu için açılmış olan yarışmanın jürinin aktif bir biçimde devrede olmasını gerektiren iki aşamalı bir yarışma olması gerektiği konusundaki inancımız pekişti.

Bu çalışmayı yaparken Kamu İhale Kanunu'nun özel projelerin gerektirdikleri konusundaki yetersizliğini ve katılığını, kıyı kanununun gerekçeli olumlu müdahalelere kapalılığını, üretken peyzaj ve yüzer yapılara ilişkin kuralların olmadığını, Yarışmalar Yönetmeliği'nin yarışmacılarla jüri arasında yapılabilecek görüşmelerle gerçekleştirilebilecek bütünleşik tasarıma izin vermediğini bir kez daha farkettilik.

Bütün bunlara rağmen verimli bir sonuç için ikinci aşama sırasında yaptığımız üç günlük çalışma ile sekiz projenin sıralamasını gerçekleştirirken ilk aşamada yaptığımız değerlendirmeler doğrultusunda hazırladığımız raporlar üzerinden ilerleyerek olabildiğince iyi bir sonuca varmaya çalıştık. Bu çalışmanın ilk aşaması sırasında hazırladığımız raporun maddelerinin sırasını izleyerek genel değerlendirme kriterlerini şöyle belirtebiliriz:

- Kapalı alanı 5-6.000 m² olan bir yapının açık ve yarı açık alanlarının büyüklüğünü ve dağılımını yarışmacıya bırakmıştık. Bu karar doğrultusunda değerlendirme yaparken önerinin esnekliğini gözeterek büyüyüp küçülebilme kapasiteleri,
- Yapının sonradan olabilecek kullanım değişikliklerini karşılayabilmesi,
- Sürdürülebilirlik konusunda malzeme, enerji, su, peyzaj ve teknolojinin önemi,
- Zemin kat kullanımı, yarı açık ara mekânlar, gün ışığı ve manzara bağlamı,
- Yasalar, yönetmelikler, maliyet ve teknolojik nedenlerle gelişen yapılabirlik,
- Önerilerin sıfır karbon hedefiyle ele alınmış olması,
- Denizin ve mavnanın ne kadar etkin kullanıldığı,

İZMİR
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
MERKEZİ (S-Hub)

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

- Dere kret kotunun ve minimum otopark ihtiyacının tasarım verileri olarak değerlendirilmesi,
- Öneri yapının kentsel hareketliliğin bir parçası olmasının sağlanması,
- Mekân kurgusunda rüzgar etkisinin devrede tutulması,
- Mevsimsel ve 7/24 kullanım imkânlarını sağlayabilecek senaryoların oluşturulması,
- Teknik servislerin gerekli mekân ve ekipman tanımı,
- Taşıyıcı sistem tanımında hareketli yükün en az 500 kgf/m² olarak alınması,
- DD2 depreminde hemen kullanım performans hedefinin gözetilmesi,
- Önerinin kendine has, ayırıcı özelliğinin açıkça belirtilmesi.

1. ÖDÜL

23

Sıra
Numaralı
Proje

Öneri, hasar görmüş ve kırılğan bir dünyada adil bir gelecek tasavvurunu nasıl üretiriz sorusunun cevaplarını İzmir kent ölçeğinde bir Eko Kırılğanlık haritası çalışarak üretmeye başlamış ve proje alanını kırılğan alanlardan biri olarak tespit etmiştir. Önerinin üst ölçekteki bölgeye dair hassas çalışması ve bölgesel kararlara bağılı üst kavramsal çalışması projeyi bu konuda diğere önerilerden olumlu anlamda ayırtmıştır. Proje, İzmir Sürdürülebilirlik Merkezini iklim krizi yönetim planında bir üs ve izleme platformu olarak görevlendirerek, yapıya ve çevresine mekansal olarak bir tavır ve performatif nitelik yüklemiştir. Nasıl yapıldığı sorusunun yanı sıra ve hatta öncesinde ne yaptığına odaklanan tasarım gezegen dostu anlayışın gereği olan çok disiplinli müzakereyi jüri değerlendirmesinde neredeyse tüm disiplinlerden olumlu görüş almasıyla teyit etmiştir.

Sürdürülebilir arazi kullanımını öncelemesi ve çevreci bir yaklaşımla bu konulara yönelik senaryolara yer vermesi, bunu gerçekleştirirken başta arazinin sahip olduğu özellikleri ve tüm çevre verilerini potansiyel bir tasarım unsuru olarak ele alarak, doğal yaşam döngülerini kullanan tasarım stratejileriyle yeni habitatlar oluşturma olumlu bulunmuştur. Yapı parselin batısındaki park peyzajını merkezi programa ait işlevlendirerek açık hava deney alanları olarak geliştirmesi tutarlı ve iyi bulunmuştur.

Projenin sürdürülebilirliği, hem teknik bir konu hem de mekansal tavır oluşturma pratiği olarak yorumlaması, programı ve tekabül eden mekanları jenerik olmayan özel işlevlerle- İklim Müzesi, SCADA/ramсар ofisleri gibi, geliştirmesi takdir edilmiştir.

İlk aşamadaki önerileri dikkate alarak tasarım olgunlaşmıştır. Ahşap taşıyıcı strüktür ile entegre ahşap konstrüksiyonlu duvarlar ile tasarlanmış projenin malzeme seçimi yapının karbon yükünü düşük kılarken bir yandan da iklimsel konfor, çevre dostu malzeme ve uygulanabilirlik açısından olumlu bulunmuştur.

Doğal aydınlatma ile birlikte doğal havalandırmanın öncelikli değerlendirmeye alınmış olması, yapının İzmir iklimini ve bölgesel rüzgar yönlerini de düşünerek, yaz ve kış işletim senaryolarının oluşturulmuş olması, böylece yazın nemin ve sıcaklığın süpürülebilmesine imkan verirken kışın hava akımının yaratacağı olumsuz duruma karşı ortak alanın koruma altına alınabilmesi önemli bir yaklaşım olarak değerlendirilmiştir. Bu koruyucu üst örtü, işlevsel olarak yarı açık ortak alanın üzerini kapatan, hava akımlarına izin veren ve PV panelleri taşıyan bir strüktür olarak ortaya çıkmış görünmektedir. Yaz aylarında doğal

havalandırmadan, kış aylarında ise mekanik havalandırma sistemlerinden yararlanarak bir karma havalandırma sistemi önerisi kabul edilmiştir.

Malzeme seçiminde karbon ayak izi ve çevresel etkileri azaltmak için geri dönüşüm ürünlerinin kullanımı ile ilgili genel değerlendirme olumludur.

Belirlenmiş olan sürdürülebilirlik kriterlerinde projenin eksik bıraktığı herhangi bir konu başlığı tespit edilmemiştir.

23 sıra numaralı proje oy çokluğu ile (Nevzat Sayın'ın karşı oylarıyla) **1. Ödül**'e değer görülmüştür.

Tavsiyeler

Kıyı yerleşim ilişkisinin deniz yaşamını canlı tutmaya yönelik stratejileri geliştirilmelidir.

Ana saçağın hemen altında yer alan cam yüzey ile yapı örtüsü tamamlanıyor görünse de, İzmir ikliminde aşırı ısı kazançlarından kurtulabilmek mümkün olmayabilir. Bu saçağı ve onun strüktürünü, yapının etrafını saran bir çerçeve olmaktan çıkarıp, daha serbest, batı yönünde ihtiyaç duyulan düşey gölge elemanları ile destekli ve böylece çatısı altında geçirgen ve kamusal bir alan oluşturabilme potansiyeli vardır ve projenin bu yönde geliştirilmesi jüri tarafından tavsiye edilmektedir. Bu yapının tüm yenilenebilir enerji ihtiyacının çatı alan büyüklüğü ve geometrisine bağımlılığı ortadan kaldırılarak farklı çözüm arayışlarının yolu açılabilir.

Geri dönüşüm ürünlerinin elde edilme ve uygulama yöntemlerinin yeterli düzeyde açıklanmadığı ve geri dönüştürülmüş malzeme kullanımının proje ile nasıl ilişkilendirileceğine dair detaylı tanımlamanın yapılmadığı görülmüştür. Projenin bu açıdan daha tanımlı hale getirilmesi beklenmektedir.

İmar mevzuatı kapsamında parselinde çözülmesi beklenen zorunlu otopark ihtiyacının çözümü gerekmektedir. Afet dayanımı ve afet sırasında binanın nasıl davrandığıyla ilgili var olandan daha detaylı bilgilere ihtiyaç vardır.

Yapının döngüsellik ve gömülü enerji/karbon çözümlerinin de ortaya konması tavsiye edilir.

Bina enerji performansı değerlendirmesi detaylı olarak yapılmış olmakla birlikte, sunulan Sürdürülebilirlik Raporu ve Mekanik Sistem Raporunda, binanın performansını doğrudan etkileyecek kararlarla ilgili tutarsızlık görülmektedir. Bu iki raporda, bina kabuğu elemanlarının ısı geçirme katsayıları ve kullanılan camların SHGC katsayısı için farklı değerler sunulmuştur. Ayrıca, sıcak su eldesi için kullanılacak olan termal güneş kollektörleri ile ilgili kararlarda raporlar arası tutarsızlık görülmekte ve çatı strüktüründe PV paneller ile birlikte nasıl kurgulandığı anlaşılmamaktadır. Bina performansının tam anlamıyla tahmin edilebilmesi için bu konulara açıklık getirilmesi gereklidir.

Proje raporunda belirtilen kurulu kapasite PV panellerin doğru yönlendirme ve açıyla daha fazla elektrik enerjisi üretebileceği düşünülmektedir. Diğer yandan projede bina kabuğunda daha yalıtımlı bileşenler kullanılarak bina yükleri azaltılabilir. Benzer şekilde daha verimli ısıtma soğutma sistemlerinin seçimi ile binanın yükleri dolayısıyla ihtiyaç duyduğu elektrik enerjisi miktarı azaltılabilir ve bina PV üretimi ile pozitif enerji binasına dönüşebilir.

Raporda binanın soğutma yükünün çok fazla olduğu görülmektedir. Bu kapsamda projenin soğutma enerjisini azaltmak yönünde bir çözüme ve öneriye ihtiyacının bulunduğu aşikardır.

Yapının, örtü oluşturan dış bir çelik çerçeve ve iç mekanları tanımlayan ahşap elemanlarla tanımlanmış iki ayrı taşıyıcı sistemle kurgulandığı görülmektedir. Her iki sistem kullanım amaçlarına hizmet ederken maruz kaldıkları talepleri, aralarındaki uyumsuzlukları birbirlerine yansıtmadan karşılama olanağına sahiptir. Bu özelliğin korunması amacıyla, detaylandırma ve imalat sırasında sistemler dış talepler altındaki olası ötelenme seviyeleri göz önüne alınıp, yeterli yapısal boşluklar bırakılarak imal edilmelidir.

Çelik çerçevenin mevcut halinde uzun aksında seçilen çaprazlar ile yeterli rijitliğe sahip olabileceği, fakat kısa yönünde sadece moment çerçevesi yaklaşımıyla oluşacak düşük rijitliğin yapıdan beklenen deprem performansını karşılamayacağı düşünülmektedir. Bu sebeple kısa yönde raporda belirtilen fakat uygulamada olmayan çaprazların kullanıma sokulması gereklidir.

Ahşap yapısal sistem tanımlanırken taşıyıcı olarak kolon ve kiriş kesitlerine vurgu yapıldığı görülmektedir. Ahşap bir yapıda yanal taleplere karşı direncin en etkin şekilde yatay ve dikey diyaframlarla kutu etkisi oluşturacağı gerçeğinden hareketle, söz konusu sistem kurgulanırken, özellikle dikey panellerin seçilecek bir kısmını gerektiği şekilde boyutlandırılıp detaylandırarak, hem kiriş ve kolonların boyutlarının kontrolü, hem de yüksek yapısal performans elde edilmesi mümkün olacaktır.

2. ÖDÜL

38

Sıra
Numaralı
Proje

İlk aşamada bir olasılıklar mekânı olarak algılanan öneri 2. aşamadaki değişiklikleriyle gerçekten de ismiyle müsemma olduğunu göstermiş olsa da bu aşamada sunulan olasılığın yeterince gelişkin olmadığı görülmüştür. İlk aşamada jüri tarafından iletilen eleştirilerin bir çoğunun bu aşamada da gündemde olduğu değerlendirilmiştir. Bu aşama için özellikle belirtilmek istenen noktalar aşağıdaki gibi özetlenebilir.

Batı cephesindeki gridal kabuğun, yapı gövdesiyle arasındaki gölgeli mekânı oluşturmasının yanı sıra parkı cepheye de tırmandırarak yeşil dokunun iki katına çıkmasını sağlaması projenin olumlu yanlarından biri olarak değerlendirilmiştir. Güney cephesindeki bir amfi ve terasla denize doğru uzanan yarı açık mekân da bir başka olumlu yan olarak görülmüştür. Ancak zemin katta yer alan işlik ve deneyim atölyeleriyle 1. kattaki sosyal işlik ve kütüphanenin yanı sıra 2. kata yerleştirilmiş olan konferans salonu ve laboratuvarların girişlerinin çözülmemiş olduğu anlaşılmaktadır. Çok sayıda insan tarafından kullanılacak olan bu birimlerin hiç biri yeterli büyüklükte ve kullanılabilirlikte bir giriş holüne, fuayeye ve sirkülasyon alanına sahip değildir. İç mekâna bakan ıslak hacimler ve bu mekânların kullanım biçimlerine ilişkin farklı önerilerin yokluğu da 'olasılıklar mekânı'nı inandırıcı bulmaktan uzaklaştıran en önemli nedenlerdir. Jürinin "...İyonya gridal planının 3 boyutlu hali gibi değerlendirerek, farklı boyutlarda üretilebilir haliyle bir açık yapıt olarak olumlu bulduk" dediği noktada bu potansiyelin hiç değerlendirilmediği görülmüştür. İyi şeyler vaad eden matris vaadini yerine getirmemektedir. Afet anında mevcut yapının sökülerek konteyner yerleşmesine dönüştürülmesi yerine yapının bütünüyle afet merkezi olarak kullanılabilmesi için her durumda sığınak olarak kullanılabilen bir merkez olması ve parkın bir konteyner yerleşmesine uygun hale getirilmesinin daha kullanışlı bir çözüm olabileceği değerlendirilmiştir.

Sürdürülebilirlik, strüktür, malzeme, peyzaj tasarımı konularında olumlu yanları olmasına rağmen mekân kurgusu konusundaki büyük boşluk önerinin en olumsuz yanı olarak değerlendirilmiştir.

İZMİR SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK MERKEZİ (S-Hub)

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

Projenin ilk tasarım kararları alınırken, döngüsellik yaklaşımının geri dönüşümün de ötesine taşınarak tasarımın ana kurgusuna oturtulması, 'sürdürülebilir geri çekilme', 'ileri dönüşüm' gibi kavramları sürdürülebilir mimari kavramı içine entegre etme çabası değerli bulunmuştur. Yapının gelecekteki farklı program ve durumlara yönelik kullanmak amacıyla 3 boyutlu bir grid olarak kurgulanması, esneklik kavramının mekansal ve teknik olarak farklı boyutlarda ele alınması ve 7/24 kullanımına imkan sunan opsiyonlu kullanım senaryolarının varlığı olumlu bulunmuştur.

Şartnameyi çok iyi okumuş, her cümlesini incelemiş, mekanik sistemlerini iyi tanımlamış bir projedir. Özellikle doğal havalandırma konusunda tasarımında kriterler uygulamıştır. Yerleşim ve ulaşım konularında herhangi bir eksiği olmayan, çalışmalarını çok detaylı yapan bir projedir. Tüm ulaşım bağlamını çözmüş, tüm ulaşım ilişkilerini kurmuş, yarışma alanını çok iyi analiz etmiştir. Yaklaşımlarını, oryantasyonlarını ve bağlantılarını jüriye iyi anlatmıştır. Açık arazi kullanımında, özellikle açık alan miktarının yüzde otuzunu yeşil alanda tutarak yüzde altmışa ulaşmıştır. Yağmur suyu konusunda detaysız bir yaklaşım sergilemiş; sadece on metre küplük bir yağmur suyu deposu önermiştir. Bu durum projenin diğer detaylarına göre su gibi önemli bir konuyu iyi kavramadığını göstermektedir. Isı adası etkisi azaltımı ve bina dışı su kullanımı verimliliği gibi konularda özellikle uygun çözümler sunmuştur. Enerji performansı konusunda, yıllık 194.856 kWh'lik bir yenilenebilir enerji sistemi kurarak binanın enerjisini %73 karşıladığını ve karbon emisyonlarını da %73 azalttığını belirtmiştir. Kendi karşılayamadığı enerji oranını dışarıdan yeşil enerji olarak satın alabileceğini de belirtmiş, öneride böyle bir opsiyon kullanmıştır. Önerdiği çözüm ise belediyenin İzmir'deki iki otoparkının çatısına, her biri dört bin metrekare olan PV panellerini kurarak enerji ihtiyacını tamamlamaktır. Doğal havalandırma konusunda, doğal havalandırmanın doğrulamasını nasıl yapacaklarına dair bir bilgi verilmemiştir. Ancak bu konuda detaylı analizler yapmış ve doğal havalandırma şartlarına uyduğunu belirtmiştir. Fakat İzmir gibi nemli bir iklimde doğal havalandırmanın doğru bir şekilde tasarlanıp doğrulanmadan kullanılması risklidir. Özellikle İzmir'in nem oranı yaz aylarında oldukça yüksektir. Tasarlanan havalandırma bacalarının pasif iklimlendirmeye nasıl katkı sağlayacağı açık değildir. Bu nedenle doğal havalandırma konusunda projede belirsizlikler bulunmaktadır. Ancak genel olarak, detaylı çalışılmış, sürdürülebilir yapı malzemeleri ve afet dayanımı konularında iddialı bir proje olarak karşımıza çıkmaktadır. İzmir Büyükşehir Belediyesi önceliklerini iyi incelemiş, afet dayanımı ve iklime uyum konusunda önemli tasarım ilkelerini binaya yansıtmıştır.

Bina enerji tüketimlerinin hesaplanmasında, iç ortam ısı kazançlarına neden olacak kullanıcı yoğunluğu, aydınlatma ve ekipman güçlerine ilişkin kabullerin farklı mekanlar için aynı olması gerçekçi görünmemektedir.

Geri dönüşüm ve yeniden kullanımı öngörülen yapı elemanlarının kullanımı olumlu bulunmuştur. Buna karşın, halihazır yapıdan çıkartılacak sandviç panel cephe kaplamaları ve trapez sac plakların yapılacak konstrüksiyondaki detaylandırmaları açıkça belirtilmemiştir. Mevcut beton zeminin sökülmesiyle elde edilecek beton ve taşların gabion duvar üretiminde nasıl değerlendirileceği detaylı olarak tanımlanmamıştır.

Yapı-yakın çevre, kentsel ve bölgesel bağlamda tasarıma bütüncül yaklaşım, proje alanında kesintililik gösteren, kıyıya paralel yeşil bandın sürekliliğinin sağlanması önerisi, bu bağlamda önerilen, sürdürülebilir ve ekolojik peyzaj planlama ve tasarım yaklaşımları olumlu bulunmuştur. Ayrıca, kıyı-deniz ilişkilerinin sürekli ve canlı kalabilmesine yönelik iskele-mavna ve oluşturduğu bütünlüsel mekan kurgusu başarılı bulunmuştur.

Yapının taşıyıcı sistem olarak çelik moment çerçevesi tercih ettiği görülmektedir. Dere kret kotunu sağlayabilmek amacıyla zeminde kısa kolonlar üzerinde yükselen yapı, simetrik şekilde çatı döşemesine ulaşmadan önce ikinci bir kısa kolon setine sahiptir. Oluşturulan çerçevenin mevcut halinde asansör ve merdiven hacimlerinde öngörülen makaslara rağmen, tasarım depreminde beklenen hemen kullanım kriterini sağlayabilme yeterliliğine sahip olması şüphelidir ve ancak mimari programlarını etkileyecek müdahaleler sonrası yeterliliğe kavuşabileceği öngörülmektedir.

Döşeme kirişlerinde ihtiyaç duyulması durumunda kompozit etkinin mobilize edileceğinden hareketle, döşemelerin trapez sac üstü beton olacağı anlaşılmıştır. Diğer taraftan beton kullanmamak için temelde beton kullanımından kaçınılması anlaşılabilir. Bölgedeki deprem riski sebebiyle radye temel kullanımı faydalı olacaktır. Beton bağ kirişleriyle birbirine bağlanan çelik kazıklar mevcut planlamada paslanmaya açık durumdadır. Bu konuda sonradan başa çıkılmayacak sorunlar yaşanmaması için, su tablasının sabit olduğu seviyeden başlayarak su basman seviyesinin üzerine kadar geçirmesi düşük bir beton korunma sağlanması gerekecektir. Çelik kazıkların görece derinden betonla kuşatılması gereğinden hareketle beton kazık veya dişli radye temel kullanımı gerekliliği göz ardı edilmiştir.

Raporda tasarım depremi seviyesinde hemen kullanım kriterinin öncellenmediği görülmektedir. Mevcut sistemde dilatasyon yoktur, ısıl genleşmeler sebebiyle raporda gerekirse kullanılabileceği belirtilen dilatasyonun kullanımının, komplikasyonları engellemek ve yapısal verimi arttırmak açılarından kullanıma sokulmadığı görülmüştür.

38 sıra numaralı proje oy çokluğu ile (Nevzat Sayın'ın karşı oylarıyla) **2. Ödül'**e değer görülmüştür.

3. ÖDÜL

35

Sıra
Numaralı
Proje

Projenin Akdenizlilik üzerine getirdiği yaklaşım, Akdeniz yaşantısının getirdiği mekansallığı yaratıcı bir şekilde yorumlayarak açık ve yarı açık mekan çözümlerine aktarması açısından başarılı bulunmuştur.

Dünya dostu bakım-onarım pratiklerine ve sürdürülebilirliğin tarihsel ve politik yanlarına atıfta bulunması açısından diğer önerilerden farklı bir tutum sergileyerek hassas bir gelecek tahayyülü kurması olumlu bulunmuştur. Avlu kullanımı, almalı duvar yapısı gibi unsurlarla yerel değerleri ve yapım kültürünü ele alma çabası ile kamusal pedagoji kavramının projenin mekanlarının tasarımında kılavuz olması da takdir edilmiştir.

Çok amaçlı salonun, restoran ve sosyal alanların zemin kat seviyesinde peyzaj aracılığıyla kentle bütünleşebilmesi, merkezin tüm katlarının gezilebilir, ulaşılabilir olması; katlar arası iletişimin güçlü olması; güney yönünde oluşturulan farklı kotlardaki manzara seyir/bakı teraslarının denizle kurduğu güçlü ilişki; geniş saçak sisteminin bina genelinde yarattığı gölgeli alanlar ve imbat rüzgarının binaya sızabilme kabiliyeti olumlu bulunmuştur.

Planlı alanlar imar yönetmeliği doğrultusunda su verimliliği konusunda su tutma/biriktirme ve yağmur bahçeleri oluşturma çabası iyi bulunmuştur.

Yapıyı örten geniş çatının sunduğu mimari dil, gölge sunma olanağı ve üstünde yer alan sera ve gezi imkanı sağlayan teras olumlu bulunmuştur. Ancak, kullanımı tercih edilen toprak menşeli çatı örtü malzemesinin yarattığı ağır etki çelişkilidir.

Proje yaklaşımında sosyalleşmeyi destekleyen kavramlar olarak ele aldığı yaratıcı endüstriler, dayanışma ağları, "maker" kültürü gibi yaklaşımların mekansal entegrasyonu olumlu bulunmuştur. Eko market, dikey tarım gibi uygulamalarla tarımla kurduğu çevresel bağ başarılıdır.

Bu projede, dış duvarlarda 10 cm tuğla + 30 cm sıkıştırılmış saman duvar panelleri +10 cm tuğla kullanımı önererek dış duvar U değerinin 0.135 W/m²K civarında olması en büyük avantaj olarak değerlendirilmiştir. Hem düşük U değerine sahip dış duvarın kullanılması hem de yüksek performans katsayısına sahip su kaynaklı bir ısı pompasının seçimi ile binanın toplam enerji tüketim değerinin çok daha düşük olacağı aşikardır. Projede enerji ihtiyacını karşılamak için öngörülen PV sistemi ile binanın elektrik enerjisinin tamamen karşılanabileceği görülmektedir.

Tüm sürdürülebilirlik kriterlerine yanıt veren uygulamalar yapmakla birlikte, özellikle binanın yapı malzemelerinin sürdürülebilirliğine daha çok odaklanan bir yaklaşımı vardır. Bina yerleşim-ulaşım, sürdürülebilir arazi gibi konularda çalışmalarını gerçekleştirmiş, bununla ilgili raporda atıflarını yapmıştır. Yağmur suyu hasadı konusunda gereklilikleri yerine getirmiştir. Bina malzeme kaynak kullanımına, özellikle binanın geri dönüşüm sistemine, inşaat yıkım geri dönüşümü ve yaşam döngüsü etki azaltımı gibi konularda diğer projelere göre daha önde giden bir projedir. Bina, özellikle gıda üretimi gibi konuları tasarımlarına yansıtmış, bunu iklim değişikliğinin etkilerinden birisi olan gıda problemine atıf yapan bir yaklaşımla sergilemiş, afetlere dayanım konusunu dikkate almıştır.

Çevreci bakış açısından değerlendirildiğinde kentle ve yakın çevresi ile üst ölçek ilişkisinin zayıf olduğu; kıyı ve açık mekan çözümlerine yönelik yeterli açıklayıcı bilginin yer almadığı tespit edilmiştir.

Mekansal kurguda açık ve yarı açık mekanlarla, tipik bir Akdeniz iklimi kurgusu ortaya çıkarmakla birlikte, gereğinden fazla parçalanmış mekansal düzenlemede, işlevsel ilişkilerin zorlandığı görülmektedir.

Önerilen duvar malzemesinin esnek mekanlara izin vermemesi, ileriki bir ihtiyaç değişikliğinde hızlı ve kolay bir dönüşüme imkan sunmasının zorluğu ve mevcut önerinin küçük mekanlarla kısıtlı mekansal kullanımı beklentilerle uyumsuzdur. Önerilen duvar malzemesinin ısıl performans dahil birçok konuda deneysel kaldığı ve ileri araştırmaya ihtiyacı olduğu düşünülmektedir.

Dere kret kotu gereklilikleri doğru kotla karşılanmamıştır. Düşey sirkülasyonu ve erişilebilirliği oluşturan merdiven ve asansör çözümleri yeterli değildir.

Gün ışığı kullanımında kamaşma etkisi olan, mekanların yüzde 23'ünün gün ışığından sınırların üzerinde yararlandığı bir binadır.

İzmir iklimindeki bu binanın toplam enerji ihtiyacının büyük bir kısmını oluşturan soğutma yüklerine karşı geliştirilen stratejinin sınırlı olması olumsuz bulunmuştur.

Mekanik tesisat sistem raporunda mekanik havalandırma sistemine ilişkin açıklama yer almasına rağmen, Sürdürülebilirlik Raporunda havalandırma sistemi enerji tüketimine yer verilmemiştir. Bina enerji tüketimi hesaplamaları iklimlendirme sistemlerinin tümünü içermemektedir.

Taşıyıcı çelik strüktür ile, dolgu duvar olarak tanımlı ve çeşitli formlarda bir araya getirilen tuğla blokların birlikte çalışan entegre bir sistem olarak kurgulanamadığı görülmektedir. Yapının yığma sistem ile çelik strüktür arasındaki kararsızlığı, sistemin sürekliliğine ve

rijitliğine ilişkin kaygılar ortaya çıkarmıştır.

Görece esnek bir çelik moment çerçevesi tarafından desteklenen kat ve çatı döşemelerine sahip olan yapısal sistem, program amaçlarını sağlayabilmek amacıyla çift cidarlı tuğla bölmeleri destekleyecek bir ızgara sistemi olarak planlanmıştır. Tuğla duvarların çoğunlukla çelik döşeme kirişleri ve yer yer de konsolların üzerinde ayaklandığı gözlenmiştir. Çatıda yeşil örtüye yatak sağlamak ve anlatıya uyum sağlamak amacıyla yine tuğla bir yapılanma olduğu görülmektedir. Tuğla-çerçeve birleşimi ülkemizde yaygın olarak kullanılan bir sistem olmakla birlikte iki sistem arasında yeterli miktarda yapısal derz bırakılmadığı durumlarda, şekil değiştirme uyumsuzluğu sebebiyle erken hasar oluşması yaygın olarak gözlenmektedir. Önerilen projedeki bu malzeme seçimi sebebiyle yapı mevcut çerçevesi ile beklenen tasarım depreminde hemen kullanım performans kriterini sağlamaktan çok uzaktır.

35 sıra numaralı proje oy birliği ile **3. Ödül**'e değer görülmüştür.

1. MANSİYON

19

Sıra
Numaralı
Proje

Öneri proje, mevcut yasa ve yönetmelikleri zorlayıcı olsa da, havuz içinde hareketli bir yapının önerilmesini, deniz kıyısında ve içinde yapı yapma konusunda çekingen olunan coğrafyada, zihin açıcı niteliği ile sıradışı bir olgunluğa sahip bulunmuştur. İkinci aşama için öneriler doğrultusunda olgunlaştırıldığı görülen projenin, birden fazla problemi aynı anda ele alma çabası, farklı afetlere karşı geliştirdiği çözüm yaklaşımları olumlu bulunmuştur. Bu önerinin en ayırıcı özelliklerinden biri de, yapı yapma yöntemlerini sorgulama potansiyelidir. Mekansal kurgusunda, alt katlardaki işlevsel süreklilik, yapının üst katları kapatılsa bile, alt kotların çalışabilir olması, beklenen esnekliğe bir çözüm olarak değerlendirilebilir. Yapıyı sıvı üzerinde yüzer biçimde tasarlayarak deprem esnasında yapıya etkiyecek taleplerin önemli bir oranda düşürülerek, üst yapının ekonomik çözümüne imkan sağlayacak şekilde tasarlanması olumlu olarak karşılanmaktadır. Ancak yapının bu sıradışı yaklaşımı, uzun vadede korunabilirliği ve dayanıklılığına yönelik endişeleri ortaya çıkarmıştır. Su kabarmaları, yapının dikey hareketi, su çalkalanması, yosun ve tortu birikimine yönelik çözüm eksikliği öneriyi zayıflatmaktadır.

Bu eserde arazinin çevresel değerlendirmesi noktasında eksiklik bulunmaktadır. Arazinin çevresel değerlendirmesi, çevresel etki incelemesi bağlamında yetersizdir. Açık alan miktarı yüzde altmış dört olup, bu orana rağmen yeşil alan miktarı yetersizdir. Diğer projelerle kıyaslandığında, bu proje şartnamedeki kriterlere rağmen LEED Platin hedefi belirlemiş ve bu hedef doğrultusunda bir tasarım yapmıştır. Sunulan Sürdürülebilirlik Raporu, önerilen projeye özgü sürdürülebilirlik yaklaşımına yönelik kararları açıklamaktan ziyade, LEED Sertifikasının değerlendirme kriterlerinin özetlendiği bir rapor niteliği taşımaktadır. Öte yandan LEED Scorecard'a bakıldığında bazı kriterlerin esnetilerek kabul edildiği görülmektedir. Belirtilen kriterlerin tamamının sağlanmadığını, bazılarının ise esnek yaklaşımlarla gerçekleştirildiğini değerlendirmek mümkündür. Su verimliliği, enerji verimliliği, malzeme kaynak kullanımı verimliliği ve iç ortam hava kalitesi gibi uygulamalarını gerçekleştirmiş, ancak, biyofilik tasarım konusuna eğilmemiştir. Afet yönetimi konusuna daha fazla ağırlık vermiştir. Binanın suda yüzer tasarımının yapı malzemelerindeki maliyet artışı baskısını düşünmek gerekecektir. Bu proje 398.305 kwh yıllık enerji tüketimi yapmakta, 180.937 kwh satın alınan enerji ve 213.368 kwh yenilenebilir enerji üretimi ile sıfır karbon hedefine ulaştığını iddia etmektedir.

Bu projede enerji hesaplarında İzmir ili için tasarım sıcaklıklarının yaz dönemi için kabul edilen 27C 'nin 35-40 C olması gereklidir. Bu nedenle, soğutma yükünün yanlış

hesaplandığı düşünülmektedir. Projede enerji verimli (yalıtımlı) bina kabuk malzemeleri kullanılmış olup dış duvar U değeri standartlara göre oldukça iyi bulunmuştur.

Projede yenilenebilir enerji çözümü için çatıda PV paneller kullanılmış, ancak PV konstrüksiyonunun hakim rüzgar yönüne ters olduğu tespit edilmiştir. Bu, santralin işleyişinde problemlere yol açabilir ve potansiyel bir tehlike oluşturabilir. PV panellerinin yıllık elektrik üretimi ile binanın elektrik tüketimi arasındaki farkın, karbon kredisi olarak değerlendirilerek karbon nötr bir yapı elde edileceği ifade edilmiştir.

Binada öngörülen ısı pompasının verimliliği belirtilmediğinden çok sağlıklı bir değerlendirmede bulunulamamaktadır.

Beton, çelik ve ahşabın verimli kullanılması için verilmiş kararların strüktüre yansıtılması ve yerel malzeme kullanımı olumlu bulunmakla birlikte, sürdürülebilir yapı malzemelerinin nasıl üretilip detaylandırılacağına dair detaylı bilgiler yeterli değildir.

Bu projenin yapısal olarak sistemin uygulanabilirliği açısından yanıl ve düşey stabilizasyon konusunda sunulan mooring sistemin arzu edilen davranışı sergilemede yetersiz kalacağı değerlendirilmiştir. Yapının deniz kabarması, çekilmesi ve taşkınlar sırasındaki düşey hareketliliğe bir cevabı olmadığı düşünülmektedir, bunun da talep edilen servis ihtiyaçlarını sağlayamayacağı değerlendirilmiştir.

Deprem esnasında havuz içerisinde meydana gelecek çalkalanma etkisinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Sunulmuş olan ön hesap çıktıları su üzerindeki sarkaç hareketi üzerine düşünüldüğünü göstermekle beraber hesap için kullanılan modelden herhangi bir şekilde bahsedilmemiş olması bu sonucun değerlendirilmesine imkan tanımamaktadır. Yapının yapılabirliği açısından kaba hesaplarla deplasman ve toplam ağırlık karşılaştırmasının yapılması ve sarkaç hareketinde devrilme güvenliğinin irdelenmesi yapının inanırılığı yönünde elle tutulur bilgi sağlayabilirdi.

Özellikle yapının altında birikebilecek çökeltilerin ilerleyen dönemlerde sorun yaratabileceği değerlendirilmiştir, bu konuda bir çözüm önerisi mevcut değildir.

Havuz oluşturmada kullanılan çelik palplanjların uzun vadede paslanma sorunları durabilite açısından risk oluşturmaktadır, fakat bu konuya değinilmemiştir.

Her ne kadar yüzen yapı sıvılaşmadan etkilenmeyecek olsa da havuz yapısı hala bu riski taşımaktadır, projede bu risk gözardı edilmiştir.

19 sıra numaralı proje oy çokluğu ile (Nevzat Sayın ve Gülsu Ulukavak Harputlugil'in karşı oylarıyla) **1. Mansiyon**'a değer görülmüştür.

2. MANSİYON

20

Sıra
Numaralı
Proje

Öneri projenin basit malzemeler ve basit bir yapım tekniği ile varılabilen olabildiğince yalınlaşmış tasarımın arketip sayılabilecek kadar sıradan bir saçak altında sokak ve sokağın iki yanındaki irili ufaklı yapılara indirgenerek varılan sonucun kurgusu ve inşa edilebilirlik konusundaki kolaylaştırıcı örüntüsü oldukça olumlu bulunmuştur.

Bu eserin sürdürülebilirlik raporu diğer eserlere oranla bakıldığında çalışılmamıştır. Şartnamede yer alan sürdürülebilirlik konu başlıklarından yerleşim ve ulaşım, kaliteli kentsel ulaşım, bisiklet faaliyetleri planlaması, otopark alanları, yeşil araç imkanları, ışık kirliliğinin azaltılması, bina dışı su tüketimi azaltımı, bina içi su tüketimi azaltımı, su ölçüm sistemleri, enerji performans simülasyonu, sıfır karbon hesabı yapılmamıştır. Rapordan bir çıktı elde etmek mümkün değildir. Yerleşim ve ulaşım konularıyla ilgili herhangi bir analiz yoktur. Bisiklet faaliyetleri, otopark alanı, yeşil araç imkanları gibi konularda bir bilgi edinme imkanı yoktur. Su verimliliği konusunda yine aynı şekilde; bu kritik sürdürülebilirlik başlıkları ve bu başlıklarda maalesef bilgi yoktur. Bina enerji performans simülasyonunu sonuçlarına ulaşılamamıştır. Binanın geri dönüşüm sistemi konusu, iç ortam hava kalitesi, termal konfor konusu ve gün ışığı kullanımı gibi temel konularda teknik raporda bilgi bulma imkanı yoktur. Dolayısıyla, genel olarak proje teknik hesapları eksik ve yetersizdir. Proje ekipleri sürdürülebilirlik boyutunda çalışmamıştır.

Mavna'nın inşaat sürecine dahil edilmesi uygun bir karar olarak değerlendirilmiştir.

Projede rezerv alanı olarak belirtilen büyüyebilme imkanı olumlu olarak karşılanmakla birlikte, mekanda esneklik prensibi ışığında rezerv alanlarını kapsayan somut çözümler yeterli şekilde açıklanmamıştır.

Bina kapalı alanının azlığı iklimlendirilecek alanlar için harcanacak enerji miktarının daha az olmasını doğurmaktadır. Bu binanın sıfır enerjili bir bina olabilmesi için potansiyel sunmaktadır. Bu potansiyelin yeterince değerlendirilmediği görülmüştür.

İmar mevzuatı kapsamında parselinde çözülmesi beklenen zorunlu otopark ihtiyacının çözümünün tanımlanmamış olması olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

Sürdürülebilir yapı malzemesi kullanımına ilişkin alınmış kararların, geri dönüştürülmüş yapı malzemelerinin üretimine ve detaylandırılmasına yansıtılmadığı görülmüştür.

20 Nolu projenin raporu enerji verimliliği açısından değerlendirildiğinde, proje raporunun başında enerji ile ilgili genel bilgiler verilmiş ve bazı sistem çözümlerinin sistem şemaları paylaşılmış olduğu görülmekle birlikte, raporda bu sistemlerle ilgili teknik bilgiler aktarılmamıştır. Ayrıca raporda şartnamede istenen detayda enerji modellemesinin

İZMİR
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
MERKEZİ (S-Hub)

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

yapılmadığı görülmektedir. Diğer yandan projede PV sistemi öngörülmüş olup raporda bu sistemin hesabına da ulaşılmamıştır.

Proje raporunda çok sınırlı bilgi sağlanmış olup, temelde siğ temeller üzerinde ahşap bir çerçeve kurulacağı belirtilmiştir. Diğer taraftan zeminin sıvılaşma riski, talep edilen yapısal performans seviyesi, kret kotu, dilatasyon vb. yapısal sistemi ilgilendiren ve proje şartnamesinde açıkça ortaya konulan taleplerin karşılanmadığı görülmüştür. Üst yapıdaki teşkil edilen ahşap çerçeve mevcut halinde arzu edilen deprem performansını sağlayıp sağlamayacağı konusunda net bir veri ortaya koyamamaktadır.

20 sıra numaralı proje oy çokluğu ile (Nevzat Sayın ve Gülsu Ulukavak Harputlugil'in karşı oylarıyla) **2. Mansiyon**'a değer görülmüştür.

3. MANSİYON

03 Sıra Numaralı Proje

Yapının zemin seviyesinden çatıya kadar 7/24 serbest ve aktif kamusal kullanıma açık olması, mesai kavramı ile sınırlı mekanlarla etkinlik mekanlarının bağımsız çalışabilme kabiliyeti, eğimli çatı altındaki mekanlardaki zenginlik, iki kitle arasındaki yeşil boşluk, çok amaçlı kullanımı ve imbat rüzgarını hacimlerde kullanabilmesi olumlu bulunmuştur.

Bütünleşik bir tasarım süreci izleyerek araziye yaklaşımını iyi kavramış bir proje olarak, arazi ve çevresine sürdürülebilirlik bağlamında sunduğu bisiklet, otopark alanı, yeşil araçlar için imkanlar ve ulaşım ağıyla olan bağlantıları olumlu bulunmuştur.

Arazi çevresel değerlendirmesi yapılarak açık alan miktarı %64 gibi yüksek bir seviyeye çıkartılmış, bu oranı sağlamak adına yeşil çatılar projeye dahil edilmiş, ısı adası etkisini azaltmaya yönelik performans gösterilmiştir. Bina ve çevresinde ısı adasını azaltmaya yönelik malzeme tercihlerinde bulunulmuştur.

Yapı malzemelerinin geri dönüşümü, inşaat yıkım atık yönetimi, bina yaşam döngüsü ve etki azaltma gibi konulara standartlar doğrultusunda yaklaşmıştır.

Yağmur suyu yönetimi ele alınmış ve 350 metreküplük bir yağmur suyu deposu planlanmış, ancak bu depo kapasitesi arazi ve çatı büyüklüğü düşünülüğünde küçük bulunmuştur. Bina su verimliliği uygulamaları yapılmış, raporunda su verimli ekipmanlardan, kriz dönüşümüne kadar birçok konu ele alınmış, ancak su verimliliğiyle ilgili kesin bir rakam verilememiş, çünkü uygun bir hesaplama yöntemi kullanılmamıştır.

Bina, düşük enerji tüketimi hedeflemiştir. Yıllık enerji tüketiminin büyük kısmının dikey akslı rüzgar panellerinden elde edileceği belirtilmiştir, ancak bu öneri gerçekçi bulunmamıştır.

İç ortam hava kalitesinde şartnamede belirtilen standartlardan farklı ve aynı zamanda daha katı olan ASHRAE 62.1 2019 hava seviyeleri baz alınmıştır. Termal konfor, iç aydınlatma ve gün ışığı kullanımı gibi konularda raporlamaları yeterli bulunmuş olup; raporlarında, simülasyon modelleriyle bu kriterleri sağladığı belirtilmiştir. Biyoflik tasarım kriterleri uygulanmış, İzmir'in bölgesel öncelikleriyle ilgili olarak İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin raporlarından alıntılar yaparak bölgesel katkılar sağlayacağı belirtilmiştir. İklim değişikliği, deniz seviyesinin yükselmesi ve afetlere dayanıklılık gibi konularda da önlemler alındığı ifade edilmiştir.

İç mekanların esnek olamaması, çatı amfilerinin dağ ve deniz ile nitelikli ilişkide olmaması, çatı yüzeylerinde sert peyzajın fazla olması, çatıdaki dolaşım köprülerinin etkin kullanım senaryolarının olamaması, cephelerde hem güneş paneli hem de bitki sarılmasının aynı anda olması olumsuz bulunmuştur.

PV panellerin bina cephesinde dikey ve hareketli olarak kullanılması öngörülmüştür. Bu kullanım açısından bir özgünlük olarak değerlendirilebilir. Ancak, proje raporunda PV sistemin hesaplama yöntemi doğru bulunmamıştır. Ayrıca PV panellerinin yer aldığı bina görsellerinde PV panellerinin sarmaşık yapılarla temasta olduğu ve/veya gölgeleme etkisiyle PV üretimini dolayısıyla da sistem verimini olumsuz yönde etkileyeceği açıktır. Diğer yandan hareketli PV panellerinin hareket etmesi için ek motor gücüne ihtiyaç duyulur. Bu tüketim değeri projede belirtilmemiştir.

Projede yeşil alanlarda 30 adet 2m/s gibi düşük hızlarda da çalışabilecek 1 kW kapasiteli (maliyet hesabında ise 3 kW olarak verilmiştir) dikey rüzgar türbinleri öngörülmüştür. Ancak, rüzgar türbinlerinin bu değerleri üretemeyeceği ve çok altında bir üretimin söz konusu olacağı düşünülmektedir.

Bina yapı elemanlarına bakıldığında, U değeri 0.49 kW/m²K olan duvarın çok yalıtımlı bir duvar olmadığı, camların U değerinin ise oldukça iyi bir değer olan 0.59 kW/m²K olduğu ifade edilmiştir. Fakat bu değeri elde etmek için öngörülen yatırımın toplam bina maliyetine etkisi dikkate alınmamıştır.

Enerji hesaplarında hatalar olması nedeniyle, projenin iddia edildiği kadar karbon pozitif olmadığı anlaşılmaktadır. Kullanılan sistemle en fazla yüzde yirmi-otuz oranında bir karbon ayak izi azaltması sağlanabileceğinden, kesin rakamlar belirsiz görünmektedir.

Bu proje 2 kat betonarme bodrum ve üzerine çelik konstrüksiyon olarak tasarlanmıştır. Zemin sıvılaşma riskine iyileştirilme önerileri planlanmış ve radye temel üzerine iki kat rijit bodrum kurgulanmıştır.

Çelik üst yapının sahip olduğu yatay düzensizlik düşünüldüğünde, istenmeyen sismik taleplerin oluşmaması için üst yapıda dilatasyonların uygulanmaması yapı projelendirmesinde büyük sorunlar çıkarma potansiyeli taşımaktadır. Ayrıca geniş açıklıklar için önerilen makaslar proje paftalarına yansıtılmamıştır. Yanal taşıma kapasitesi moment aktaran çerçevelerle sağlanacağından, kiriş kolon bağlantıları önem taşımaktadır. Özellikle hemen kullanım deprem performansı beklentisi, yanal ötelemelerin önemli miktarda kısıtlanması gerekliliğini ortaya çıkaracağından, seçilen sistemlerle bu konudaki ihtiyacın projede karşılanacağı anlaşılmamaktadır.

3 sıra numaralı proje oy çokluğu ile (Nevzat Sayın, Cemalettin Dönmez ve Fatma Aslıhan Demirtaş'ın karşı oylarıyla) **3. Mansiyon**'a değer görülmüştür.

4. MANSİYON

40 Sıra
Numaralı
Proje

Birinci kademe teslim ile karşılaştırıldığında projenin oldukça geliştirildiği görülmüştür. Proje farklı bir alternatif sunma çabası ile sürekli tekrarlanan konseptlerin dışında bir yaklaşım sunmaktadır. Bu projenin diğer projelerden ayırıcı özelliği; sürdürülebilir mimari yaklaşım olarak kastedilen şeylerin daha iyi bir dünyayı tanımlaması ve doğal, abartısız, olabildiğince basit, yalın ve kalıcı bir yapıyı işaret etmesidir.

Doğu yönde yükselecek olan bina ile ilişki kurmayı reddeden tavrı ile batı yönünde güneşle başa çıkma çabasının neşeli hali dikkat çekici olmakla birlikte, şartnamedeki beklentilerle uyumlu şekilde, planlanan sürdürülebilir malzemelerin üretim ve uygulama detaylarına ait çözümler yeterli düzeyde ele alınmamıştır. Mekansal planlama ile ortaya çıkan hacimler ve cephe ilişkileri tutarlı değildir. Her ne kadar doğuya kendini kapatan bir yapı tavrı olumlu bulunsa da, bu cephe üzerindeki kabuk formlarındaki değişkenliği destekleyici bir referans veya açıklama bulunmamaktadır. Söz konusu kabuk formunun biçimine tutulup, strüktürüne ve konstrüksiyonuna dair çözümler olgunlaştırılmamıştır.

Hammaddeden üretilmiş geri dönüştürülebilir yapı malzemelerinin tercih edildiği projede, geri dönüştürülmüş ve yeniden kullanım yapı malzemelerine yeterince yer verilmemiştir.

Enerji, doğal aydınlatma, doğal havalandırma, CFD ve gölge analizi gibi konularda detaylı emek harcandığı görülmektedir. Ancak yapılan analizlerin raporda yeterince açık bir şekilde ifade edilmediği görülmektedir.

Proje, sürdürülebilir kriterler açısından açık alan miktarıyla ilgili yeterlikleri yerine getirmemektedir. Yağmur suyu yönetiminde, düşük kapasiteli bir yağmur suyu deposu önerilmiştir. Bina dışı su kullanımını azaltma konusundaki peyzaj yaklaşımlarının eksik olduğunu değerlendirilmiştir. %56 oranında entegre yenilenebilir enerji sistemi önermiş; Yıllık enerji tüketiminin %56'sını öneri olarak yeşil enerjiden karşılandığını belirtmektedir. Bu oran gerçekçi bulunmamıştır. Gün ışığı kullanımıyla ilgili bir çalışması bulunmamakta ve bu konudaki stratejileri yetersiz bulunmuştur. Biyoflik tasarım konusunda herhangi bir yaklaşımı yoktur. Su, peyzaj, gün ışığı, biyoflik tasarım ve enerji konularında çalışmalarının yeterli olmadığı görülmektedir.

Proje raporunda inşaat veya kullanım alanı bilgilerine ulaşılammıştır. Proje raporunda detaylı enerji analizlerine rastlanmamıştır. Projede enerji üretimi için PV ve rüzgar türbini sistemleri öngörülmüştür. Fakat bu sistemlerin ürettikleri enerji ve de binanın elektrik enerjisi tüketimi için proje raporunda farklı rakamlar sunulmuştur. Bu durum enerji modellemesi ve elde edilen değerlerin hatalı olabileceğini düşündürmektedir.

İZMİR
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
MERKEZİ (S-Hub)

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

Projede ortaya konulan yapıcı sistem için bir ön analiz yapılması olumlu karşılansa da zeminin sıvılaşma riski, talep edilen yapısal performans seviyesi, dilatasyon vb. yapısal sistemi ilgilendiren ve proje şartnamesinde açıkça ortaya konulan ihtiyaçların cevapsız bırakıldığı görülmektedir.

40 sıra numaralı proje oy çokluğu ile (Cemalettin Dönmez ve Fatma Aslıhan Demirtaş'ın karşı oylarıyla) **4. Mansiyon**'a değer görülmüştür.

5. MANSİYON

51

Sıra
Numaralı
Proje

Proje önerisi birinci aşamada, her ne kadar arsa sınırlarına, yapı yaklaşma hatlarına ve kıyı kenar çizgisinin değiştirilemez olmasına aldırılmamış olsa da, konuyu ele alış biçimi ve yeni düşüncelerin önünü açması açısından olumlu bulunmuştur. Bu nedenle raporlamada, ikinci aşamada hassasiyetle gözetilmesi gereken sınırlılıklar tek tek açıklanmıştır. İkinci aşamaya gelindiğinde bu hassasiyetin gözetilmemiş olduğu, parsel sınırları ve özel mülkiyet konusunun ısrarla ihlal edilmeye devam etmesi, mekanların zeminle ve insan ölçeğiyle barışık boyutlara indirgenmemesi, binanın ve kullanıcıların denizle etkileşimindeki belirsizlik projenin potansiyel vaad eden yaklaşımını olumsuz etkilemiştir.

Önerilen proje, iki bin üç yüz metrekare kapalı alana sahip bir proje olarak karşımıza çıkmaktadır. Herhangi bir sıfır karbon bina hedefi çalışması yapılmadığı görülmüştür. Proje enerji konusunda yeterli detayı sağlamamıştır. Genel yaklaşımında projenin kent tarımına uyum sağlamış bir bina hedefinde olduğu değerlendirilmiştir. Daha çok bu konu vurgulanmakta, kent tarımı, sulu bitki üretimi ve dikey bahçeler projenin temel karakteri olarak belirlenmiştir. Ancak bunun karşılığında, sürdürülebilirlik raporu bağlamında; kaliteli kentsel ulaşım, bisiklet, otopark, yeşil araçlar, inşaat, arazi çevre değerlendirme, yağmur suyu konusu gibi konularda raporda herhangi bir bilgi sunmamıştır. Sıfır karbon bina hedefiyle veya yenilenebilir enerjiyle ilgili bir değer görülemediği. Bina enerji performansı ile ilgili detayları incelemek mümkün olmamıştır. Proje kent tarımı ile ilgili bir mekan tanımlamış fakat kent tarımı dışındaki alanlarla ilgili peyzaj projesinde herhangi bir detay verilmemiştir. Özellikle gün ışığı stratejilerinin bu binada eksik olduğunu belirtmek mümkündür. Eserin yarışmanın ruhundan uzak, ayrıca mülkiyet ihlali halinde olduğu gözlemlenmiştir.

Sıkıştırılmış toprak yapı malzemesinin, inşaat alanından temin edilmesi, üretiminde uzmanlık gerektirmemesi, karbon salınımının minimum düzeyde olması ve düşük maliyetli olması nedeniyle projede tercih edilmesi değerli bulunmuştur. Ayrıca cephe tasarımında da geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanımı da olumludur.

Proje raporunda yapısal sistemi ilgilendiren konuların olası senaryoları da göz önüne alınarak irdelendiği görülmektedir. Proje yapısal olarak incelendiğinde, yapının oturacağı zemin açısından yaşanabilecek olumsuzluklar göz önünde bulundurularak zemin iyileştirme ihtiyacının tespiti ve bu soruna istinaden kısmi çözüm önerilerinin ortaya konduğu görülmektedir. Üst yapı açısından talep edilmiş olan tasarım depremi için kullanım sürekliliği talebinin karşılanabilmesi için öneriler sunulmuş, yapının talepleri istenilen seviyede karşılanması için burkulması önlenmiş çapraz uygulaması önerilmiştir.

İZMİR
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
MERKEZİ (S-Hub)

MİMARİ PROJE YARIŞMASI

Yapısal eleman boyutlarını sınırlayabilmek amacıyla beton-yapısal çelik kompozit eleman önerileri de mevcuttur. Dilatasyonlar konusunda alternatifler düşünüldüğü görülmektedir.

51 sıra numaralı proje oy çokluğu ile (Nevzat Sayın ve Fatma Aslıhan Demirtaş'ın karşı oylarıyla) **5. Mansiyon**'a değer görülmüştür.

2. Kademe Jüri Değerlendirme Raporu

İzmir Sürdürülebilirlik Merkezi (S-Hub)
Mimari Proje Yarışması

26 Ekim 2023

surdurulebilirlikmerkezi.izmir.bel.tr
shubizmir@izmir.bel.tr

